

לתגובות והערות: שגי' 054-6868199

העלון מוקדש לעילוי נשמת:
בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל,
בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל,
מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל
יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה
ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים
ז"ל. לקבלת העלון במייל – לשלוח
הודעה ל: sagif_@walla.co.il

שְׁבֵת שְׁלוֹם

בס"ד עלון מס' 122 לשבת 6.12.2013 – תשע"ד טבת ג'

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

ויגש

בפרשת השבוע, כאשר מגלים האחים שמלך מצרים, הוא לא פחות ולא יותר, אלא יוסף אחיהם, אותו הם זרקו לבור ומכרו לישמעאלים – פורחת נשמתם מבהלה והם חוששים לנקמה מיוסף. יוסף הצדיק מדהים אותם במשפט מוחץ, המראה את גדולתו: "אל-תיראו פי התחת אלהים אני", ואתם חשבתם עלי רעה, אלהים, חשבה לטובה, למען עשה פיום הזה, להחיות עם-רב" (ג, יט-כ). למרות כל הסבל הרב והצער שעבר בבור, הסבל מאשת פוטיפר 21, שנה בכלא, אומר יוסף הצדיק לאחים: "אחיי היקרים, אתם לא אשמים בכלל, אתם הייתם רק שליחים לביצוע תוכנית אלוקית שקבע הבורא יתברך בעבורי, אשר עליי לעבור בחיי, שכולה אך ורק לטובה, בכדי להחיות בסופו של דבר עם רב. אתם לא יכולתם להזיק בי במאומה, אם לא נגזר עליי מאת הבורא. ואם נמכרתי ועברתי כל מה שעברתי- סימן הוא שכך הוא רצונו של ה' ואתם הייתם שליחיו, אם כן מדוע אכעס עליכם? וכי שייך לכעוס על השליח? יש דין ויש דיין והכל בגזירתו יתברך שמו לטובה גמורה. מספרת הרבנית ש. יוסף שליט"א (מהספר 'במחשבה תחילה'): "הכרתי אישה אחת שהתגוררה בבניין דירות. מעליה, התגוררה משפחה ברוכת ילדים שהרעישה בצורה מוגזמת במשך כל שעות היממה. פעמים רבות ניסתה השכנה לגעור בהם, אך ללא הצלחה, הרעשים נמשכו בשיא העוצמה. אותה אישה החליטה שנמאס לה לסבול ולכעוס ללא הרף, ולכן, היא תלתה שלט: 'דירה למכירה', והחליטה לעבור דירה. תוך זמן מה נמכרה הדירה ואותה אישה קנתה לעצמה דירה חדשה בבניין אחר וכעת קיוותה שתזכה, סוף סוף, לשלווה ורוגע. אך למרבה הפלא, בדירה הסמוכה לה, התגוררה אישה שלא הפסיקה להשמיע מוסיקה רעשנית. בכל רגע משעות היום, בוקר, צהריים וערב, היו נשמעים מדירתה מוזיקה רועשת ומעצבנת. האישה לא ידעה את נפשה: מכרתי את דירתי הקודמת בגלל אותה משפחה רועשת, והנה סוף סוף קניתי דירה חדשה בתקווה לחיות בביתי האישי בשלווה, וכעת השכנה הזו מעצבנת ומרעישה בקולי קולות – מה קורה פה? תאמינו או לא, לא עובר זמן קצר, ואותה אישה שהייתה עדיין דיירת טרייה בבניין, קמה ותלתה שלט של 'דירה למכירה' וחיכתה לקונה 'המאושר'. תוך זמן מה נמכרה הדירה, אך הפעם אותה אישה לא התפשרה: היא קנתה לעצמה דירה פרטית 'יולה', ללא שכנים משותפים, והיתה בטוחה, שזהו זה – כעת תזכה היא בשלווה הנכספת. ומה דעתכם? הכל הסתדר? פשוט שלא להאמין: בבית אחר שהיה סמוך ל'יולה' שלה, התגוררו אנשים שהחזיקו בביתם זוג כלבים מאיימים, שפשוט נבחו כל הלילה בקול גדול והעירו אותה באמצע הלילה כמה פעמים!". מעשה זה מראה לנו דבר אחד: "דברים לא מתרחשים סתם. כל דבר שקורה הוא משמים, בגזירת ה'יתברך". לכל אדם יש יעוד בעולם אותו הוא צריך למלא, ולעתים עליו לעמוד בניסיונות שונים. אין לברוח מהניסיון, אלא יש לעמוד מולו בתפילה לרחמי ה'זבידיעה שזהו ניסיון מאת ה'!. לכן, כל כעס, צער או עצבים על השכנים עם המשפחה ברוכת הילדים שמרעישים או על השכנה עם המוזיקה הרועשת או על בעלי הכלבים הרועשים – מיותרת לחלוטין – עליו לדעת שזהו הניסיון שבורא עולם מעמיד אותי וחפץ שאתמודד מולו, בידיעה שזה רק הוא יתברך. לא השכן/ הילדים/ הכלבים אשמים – הם רק שליחים!. אין הדבר אומר שלא צריך לעשות השתדלות ולבקש מהם שקט, וודאי שיש לעשות השתדלות, אלא באים הדברים ללמדנו שאין מקום למלא את חיינו בכעסים, עצבים וצער על אנשים שמפריים את שלוותנו!. עלינו לדעת: אנו בניסיון, שכל מקורו הוא מאת ה', וברגע שבורא עולם יחליט לסיים את הניסיון הכל יסתדר! אין מקום לכעוס על האחים, ולא על השכנים – הכל הוא רצון האלוקים!. (מתוך עלון 'טוב לחסות בה' גיליון 301).

ויגש אליו יהודה (מדיח)

במדרש רבה (פרשה צ"ג): מובאים דברי רבי סימון שביאר, שכאשר ניגש יהודה אל יוסף אמר לו: בְּנִימוֹסוֹת שְׁלֹנוּ (–בספר החוקים, דהיינו התורה) שלנו כתוב (שמות כב,ב): "וְאִם אֵין לוֹ וְנִמְכַר בְּגִבְתוֹ", וְזֶה יֵשׁ לוֹ לְשֵׁלֵם! לכאורה דברי המדרש הללו תמוהים, וכי מה אכפת לו למלך מצרים מה כתוב בנימוסיהם של היהודים, והרי אין הדבר מחייב אותו כלל? אומנם, כל פרשת מכירת עבד הכתובה בתורה צריכה ביאור, כי כידוע אם אדם גנב ועתה אין לו לשלם אזי הוא נמכר בגניבתו. ולכאורה קשה: מי ירצה לקנות גנב ולהכניסו

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

אל תוך ביתו? אלא מדובר בעני מרוד שעשה את מעשהו מתוך דוחק ובלית ברירה... לא היה לו פת לחם לתת לפי הטף על כן נכשל וגנב... עצתה כאשר אין לו מהיכן להחזיר את גניבתו מוכרים אותו לעבד. באמת, מי שהוא גנב מועד – אין איש מעוניין לקנותו! וזה מה שטען יהודה כלפי יוסף: בתורתנו כתוב: "וְאֵם אֵין לוֹ וְנִמְכָּר בְּגִבְתּוֹ" – דווקא כאשר אין לו אז נמכר הוא בגניבתו, ואילו זה – יש לו לשלם ובכל זאת גנב – האם עבד כזה אתה מעוניין להכניס אל תוך ביתך?!... (משלי המגיד מדובנא זצ"ל).

וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל עַבְדְּךָ אָבִי וַנִּגְדָּה לוֹ אֶת דְּבָרֵי אֲדֹנָי (מד,כד)
"וַיְהִי כִּי עָלִינוּ" היא הנשמה העולה בכל לילה למעלה ומעידה על מעשיה הטובים ולהיפך, "אֶל עַבְדְּךָ" אותיות 'עד בך' שמעידה על המעשים. "וַנִּגְדָּה לוֹ אֶת דְּבָרֵי אֲדֹנָי" – שעליה ליתן דין על כל מצווה ומצווה, מכיון שה'בודק את מעשינו שנאמר (איוב ז, יח): "לְרִגְעִים תִּבְחָנֵנוּ" (הגר"ס צפירה זצ"ל – מתוך שולחן מלכים).

וְהָיָה פְּרִאוֹתוֹ כִּי אֵין הַנֶּעַר וְנָתַת (מד,לא)
על נימוק זה שבפי יהודה, שואל הצדיק רבי מנחם מנדל מקוצק: מדוע מבקש כאן יהודה מיוסף, שיחוס על אביו הזקן של בנימין, העלול למות מרוב צער על הרחקת בנו האהוב ממנו, ואינו מזכיר כלל את עשרת הבנים של בנימין, הנמקים מצער על אביהם, שרחק מהם? אלא – משיב הרבי מקוצק – אינו דומה צער הבנים על אביהם, לצער אב על בנו. וכבר אמרו הקדמונים: "אב אחד יכול לפרנס עשרה בנים (ויתן את נפשו עליהם), ועשרה בנים אינם יכולים לפרנס אב אחד" (סוטה מט, ע"א).

כִּי אֵין אֶעֱלֶה אֶל אָבִי וְהַנֶּעַר אֵינְנוּ אֶתִּי פֶּן אֶרְאֶה בְּרַע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת אָבִי: (מד,לד)
"כִּי אֵין אֶעֱלֶה אֶל אָבִי וְהַנֶּעַר אֵינְנוּ אֶתִּי" – אמרו בעלי המוסר פסוק זה מרמז על האדם – איך אעלה לאחר מאה ועשרים שנה "אֶל אָבִי" – אבינו שבשמיים לתת דין וחשבון "שהנער איננו אתי" כלומר, שימי הנערות לא תוקנו וקלקלתי אותם, ועוד יש לדרוש "והנער איננו אתי" – שאם חלילה אדם לא חניך את ילדיו לתורה ומצוות איך הוא יעלה לשמיים? ומכאן יש לנו לקחת חיזוק, לעשות השתדלות גדולה בעבודת השם בין אם אנחנו עוד צעירים בשנים שהיצר בוער בנו, ובין אם מדובר באבות וסבים שיכולים לחנך את הדור הצעיר לחיי תורה.

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף הָעוֹד אָבִי חַי וְלֹא יִכְלוּ אָחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְחָלוּ מִפְּנֵי (מה,ג)
מדרש רבה (פרשה צג' אות יא'): "רבי אלעזר בן עזריה אמר אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה, ומה יוסף הצדיק שהוא בשר ודם כשהוכיח את אחיו לא יכלו לעמד בתוכחתו, הקדוש ברוך הוא שהוא דין ובעל דין ויושב על פסא דין ודין כל אחד ואחד, על אחת כמה וכמה שאין כל בשר ודם יכולים לעמד לפניו". ובאמת הדברים נוראים כי לעתיד לבא ביום הדין והמשפט הקב"ה שואל את האדם מתוך הנהגתו שלו, ומראה לו איך כל הנהגתו מלאה סתירות. והנה נקטו רבותינו במדרש "יום הדין" וגם "יום התוכחה" ומשמע דהם שני ימים שונים, אלא שקשה למה הקדימו רבותינו בדבריהם את "יום הדין" ל"יום התוכחה" והלא התוכחה קודמת לדין. וידוע דהמפרשים אמרו טעם למה הקדימו רבותינו בדבריהם את "יום הדין" לפני "יום התוכחה", כי בתחילה ישאלו את האדם בב"ד של מעלה מה דינו של אדם שעשה כך וכך, והוא בטוח שלא עליו מדברים, כי בטוח הוא בצדקת דרכו, וחורף את הדין של ההוא גברא, ומדבר בו קשות לאמר, איככה העיז פניו בפני יוצרו וכו', ואחר שגמר לפסוק בדינו של אותו נעלם, מיד מוכיחים אותו, ומתגלה לו שהוא עצמו עשה את כל המדובר, וכי את דינו שלו הוא חרף. ולזה אמר אוי לנו מיום הדין, ועוד קשה ממנו הוא יום התוכחה, ולפי זה התוכחה היא עצם התוכחה שמוכיחים לאדם שהוא החוטא, והוא שעשה את הדברים בהם דנו קודם, וכמו שהיה במעשה נתן הנביא עם אדוננו המלך דוד ע"ה (ראה שמואל ב' פי"ב). ולפי"ז גם אם נלך בדרכו של מהרש"א ז"ל שיוסף לא הוכיח את אחיו כלל, מ"מ בעצם אמירתו "אני יוסף" נבוכו האחים מאד ונבהלו ונסוגו אחור, וע"ז הוא שאומר אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה. ודברים אלו צריכים להיות חקוקים מול עינינו, וכתובים על לוח ליבנו, שלא נסיח דעתנו מהם בכל מצב ובכל זמן, וה' הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים. (לוקט מדברי הרב שלמה עמאר שליט"א).

כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׁימֵנִי לְאָב לְפָרְעָה וּלְאֹדוֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם (מה,ח)
ברגע שאדם יחיה את חייו ביראת שמים מחשש "כִּי הָאֱלֹהִים" – היינו מידת הדין תפגע בו אם לא ילך בדרך השם, אז יכול לזכות לסעיתא דשמייתא שהקב"ה "יְשִׁימֵנִי לְאָב לְפָרְעָה (=יצר הרע) וּלְאֹדוֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם" – היינו שיזכה לשלוט ביצריו ותאוותיו, ולהיות עבד ה'.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

וְעַתָּה לֹא אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה פִי הָאֱלֹהִים (מה,ח)

דבר זה צריך כל יהודי לומר לענייני העולם הזה הגשמיים שלו ולטרדות פרנסתו: "לא אתם שלחתם אותי הנה" - ירדתי לעולם הזה לא היתה עבורכם. "פי האלהים" - אלא לצורך עניני אלוקות, כי נשמתי חצובה מתחת כיסא הכבוד ועיקר תפקידי הוא לדאוג לטובת הנשמה. לא ירדתי לעולם השפל לשם אכילה ושתייה ואף לא בשביל אשתי ובני, כי אם למטרה אלוקית, שכל מה שברא הקב"ה, לא בראו אלא לכבודו, שיעשה נחת רוח לפניו יתברך. (דברי שמואל - סלאנים).

מִהָרֹו וְעָלוּ אֶל אָבִי וְאִמִּיתֶם אֵלָיו פֶּה אָמַר בְּנֵי יוֹסֵף שְׂמֵנֵי אֱלֹהִים לְאֶדוֹן לְכָל מִצְרַיִם (מה,ט)
יוסף אומר לאחים תגידו לאבא(יעקב אבינו ע"ה): "פה אמר בנך יוסף" - רבותינו אמרו כי המילה פה היא רמז לשכינה, בס"ד אפשר לרמוז כי יוסף רמז כאן שיגידו ליעקב שעכשיו השכינה תחזור אליו כי יהיה בשמחה (כי אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה כמובא במסכת שבת ול,ב), פסחים (ק"ז,ב) שיגלה שהוא חי (ולא יהיה יותר בצער). עוד נראה לומר בס"ד שיוסף רמזו ליעקב ש22 שנה שהוא נלקח ממנו הם כפרה על כך שיעקב 22 שנה לא קיים כיבוד אב ואם (שהיה בבית לבן). וזה רמזו לנו בסופי תיבות של הפסוק ש"פה אמר בנך יוסף" סופי תיבות כפרה.

פֶּה אָמַר בְּנֵי יוֹסֵף שְׂמֵנֵי אֱלֹהִים לְאֶדוֹן לְכָל מִצְרַיִם (מה,ט)
יש להקשות, למה אומר יוסף שהוא "אדון לכל מצרים", לכאורה יש כאן קצת גאווה? אלא יוסף הצדיק ידע שאביו יחשוש ממצבו הרוחני, כי יוסף היה "יפה תאר ויפה מראה" (בראשית לט,ו) ר"ת יתום, כי מי שהוא יפה אז אין מי שיעזור לו במלחמתו ביצר הרע ולכן הוא נחשב יתום (החיד"א) והוא נמצא בארץ הכי טמאה בעולם. ולכן אמר לו פה אמר בנך יוסף - אני עדיין בנך יוסף שמתנהג כמו הבן שלך, ואני הולך בדרך שחינכת אותי גם בהיותי במצרים.

וַיִּשְׁבֹּת בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְהָיִית קְרוֹב אֵלֵי אִתָּהּ וּבְנֵיךָ (מה,י)
מספרים על הט"ז ז"ל, שלא רצה להתראות עם אביו בעת שעלה על כסא הרבנות, למען לא ייכשל בכיבוד אב, כאשר אביו יבקש לכבדו בתור רב. כיוצא בזה גם יוסף היה חושש, שבגלל היותו משנה למלך יהא יעקב חייב לחלוק לו כבוד וייכשל, איפוא, בכיבוד אב. לפיכך לא רצה לגור איתו יחד, כי אם "וישב בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן..." (מענינה של תורה).

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל תְּרַגְזוּ בְּדַרְךָ (מה,כד)
פירש רש"י, אל תתעסקו בדבר הלכה. מדוע ציווה יוסף את אחיו שלא יעסקו בדבר הלכה בדרך, מה שלא ציווה אותם יעקב אביהם, בשעה שירדו למצרים והלכו בדרך? מבאר הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל, על פי דברי חז"ל (קידושין דף ל') לעולם ישליש אדם שנותיו, שלישי במקרא, שלישי במשנה ושלישי בתלמוד. הקשתה הגמרא, וכי אדם יודע עד כמה יחיה, כדי שיוכל לחלק את לימודו לפי ימי חייו? אלא תרצה הגמרא, יחלק האדם כל יום ויום את לימודו, שלישי במקרא במשנה ובתלמוד. כאשר באה השמועה ליעקב ש"טרף טרף יוסף", היה סבור שהתבטלה ההבטחה שקיבל מהקב"ה שלא ימותו בניו בחייו, ולכן כאשר שלח את בניו למצרים, סבר שהם חייבים לחלק את זמן הלימוד שלהם לשלשה חלקים בכל יום, גם בשעה שהם הולכים בדרך, כי מי יודע את קיצו, וחייב אדם להשליש את תלמודו בכל יום. אך כאשר התוודע יוסף לאחיו, והתברר שכל בניו של יעקב עדיין חיים, אם כן הרי עדיין קיימת ההבטחה שלא ימותו בניו של יעקב בחייו, ולכן יכולים הם להספיק להשלים את חלק ההלכה במועד מאוחר יותר. לכן דווקא יוסף הוא זה שציווה את אחיו שלא יתעסקו בדבר הלכה בדרך...

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל תְּרַגְזוּ בְּדַרְךָ (מה,כד)
הגאון רבי צבי הירש אורנשטיין זצ"ל בברחו מקהילת בריסק דליטא, פגע בו תלמיד חכם אחד ואמר לו: יאמר נא לי רבנו איזה פלפול כדרכו, ויען הגאון הנ"ל ואמר: מצינו שיוסף הצדיק בקש מאחיו "אל תרגזו בדרך" - אל תתעסקו בדבר הלכה, וקשה מדוע לא אמר יעקב לבניו שלא יתעסקו בהלכה. ותירץ: כי כשהלכו מאת יעקב לשבור בר הלא היו רעבים ולא היה לבם עמהם להתעסק בהלכה, כי לימוד תורה צריך יישוב הדעת, לא כן כשהלכו חזרה ממצרים ואמתחותיהם מלאים בר, ועתה שבה דעתם, לכן הוצרך להזהירם שלא יתעסקו בהלכה. (ליקוטי ישרים).

וַיִּגְדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְגוֹ' וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל דְּבָרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיִּרְא אֶת הָעֵגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם (מה,כו-כז)

הרב משה פולק זצ"ל אב"ד באניהד בספרו "וידבר משה" כתב לפרש פסוקים אלו עפ"י משל: היה פעם בחור מבית חסידי פולני שנסע לגרמניה ללמוד מקצוע. לדאבון לב התקלקל הבחור עד כדי כך שנשא לאשה – גויה ר"ל, כדי לא לצער את אביו ואמו, פעם בשנה היה מגדל זקן ופאות ונוסע לפולניה לבקר את הוריו. וכשהם שאלו, מה נשמע ואיך אתה מסתדר, היה עונה ברוך ה', אני גר לא רחוק מביה"כ והמקוה ג"כ באזור.. באחת הפעמים אמר לו אביו, מדוע רק אתה בא אלינו, מדוע שאנו לא נבקר אצלך בגרמניה לראות את אשתך והילדים. אך הבן כל פעם מצא תירוץ אחר מדוע לא נח שהאבא והאמא יבואו לבקר אותו; פעם בגלל לימודים ופעם בגלל מבחנים ופעם בגלל שיפוצים ... יום אחד החליטו ההורים להפתיע את הבן, וכשהגיעו אל ביתו אז הבינו מדוע זה לא היה נח שהם יבואו. כך יוסף שלח לאביו: אבא אני שומר שבת, אני מקיים מצוות, אך מתי האמין להם אביהם, מתי "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם"? כשראה את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותן, כי אמר אם הוא מסכים שאני אבוא לבקר אצלך, סימן שאכן הוא עומד בצדקו.

וְאֵת יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גִּשְׁנָה (מו,כח)

ובמדרש רבה (בפרשה צג, אות ג') (מובא ברש"י): א"ר נחמיה להתקין לו בית תלמוד. בספר "כתנות אור" ביאר בזה, דיעקב תיקן בית תלמוד משום דהשכינה אינה שורה אלא במקום ד' אמות של הלכה (כמובא במס' ברכות דף ח'): "א"ר חנינא בר אמי משמיה דעולא מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה בלבד", והקב"ה הבטיח ליעקב אבינו (מה,ד): "אֲנֹכִי אֶרְדֶּה עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה", ואין לשכינה מקום לשרות בחוץ לארץ, לכך שלח את יהודה לתקן לו בית תלמוד ללמוד עם בניו, כדי שתשרה השכינה שם.

וַיִּפֹּל עַל צְוָאָרָיו (מו,כט) – אמר הגר"ז סורוצקין זצ"ל (בספרו "אזנים לתורה") שיעקב אבינו בהתקרבו אל מצרים ערות הארץ, הכין את עצמו למלחמת היצר, וכמו שאומרת הגמרא במסכת ברכות (דף ה' ע"א): "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע נצחו מוטב לא נצחו יעסוק בתורה, נצחו מוטב לא נצחו יקרא קריאת שמע, נצחו מוטב לא נצחו יזכיר לו יום המיתה". וזה מה שעשה כאן יעקב אבינו: תחילה שלח יעקב את יהודה גשנה, לתקן לו בית תלמוד (עיין רש"י מו,כח). אח"כ קרא קריאת שמע (עיין רש"י מו,כט), ולבסוף אמר "אֲמוֹתָה הַפְּעִים" (מו,ל), ובזה הזכיר לעצמו את יום המיתה.

וַיֵּאמֶר פְּרַעֲהַ אֶל יַעֲקֹב כִּמְהָ יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ (מז,ח) – הגאון רבי אריה לייב גינצבורג זצ"ל בעל השאגת אריה, היה בן שבעים כשנתמנה לרבה של העיר מץ. בבואו אל העיר גונבה שמועה לאזניו כי יש בין בני העיר אנשים המתרעמים על בחירת רב בא בימים. וטוענים שצריך לבחור רב צעיר שישב על כסא הרבנות ימים רבים. אותה שבת בה נתמנה הרב היתה פרשת ויגש, והרב נשא את דרשתו הראשונה בפני כל בני העיר. פתח הרב ושאל: בפרשת השבוע אנו מוצאים כי בשעה שבא יעקב אבינו למצרים, שאל אותו פרעה: "כִּמְהָ יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ?" ועל כך השיב יעקב: "יָמֵי שְׁנֵי מְגוּרֵי שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה מְעַט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי", וקשה מפני מה השיב לפרעה: "מְעַט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי", הרי לא נשאל על כך כלל? והיה לו לענות רק: "יָמֵי שְׁנֵי מְגוּרֵי שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה". אלא השיב הרב: כאשר ראה פרעה כי עם בואו של יעקב אבינו למצרים נתברכה הארץ והרעב פסק, חשש שמא ברכה זו אינה שמורה לו לאורך ימים שהרי יעקב זקן הוא. משום כך שאלו "כִּמְהָ יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ". אולם יעקב הבין את כוונת פרעה ולפיכך השיב: אמנם אני בן מאה ושלושים שנה, אולם "מְעַט" הם "וְלֹא הִשְׁיִגוּ אֶת יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי" אשר חיו מאה ושמונים שנה.. ומה שאני נראה כל כך זקן, הוא משום ש"רַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי", וקפצה עלי הזקנה בטרם עת.. הוא הדבר גם לגבי אמר הרב. אין אני זקן כל כך כפי שענינים רואות, אלא הזקנה קפצה עלי מחמת שסבלתי רדיפות ודחקות. אולם אני מבטיח לכם בעזרת ה', עוד אוסיף ואשב על כסא הרבנות בעירכם למעלה מעשרים שנה.. נבואתו התקיימה וישב על הרבנות עד למעלה מגיל תשעים שנה.

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון, אמיר וענבל בני פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, הדר בת ויויאן, רוית בת אורלי, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה. רפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה. לעילוי נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצוק"ל, הרב יוסף שלום בן אברהם אלישיב זצוק"ל, הרב ניסים טולדנו זצוק"ל, ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל.